

NOTAT

Dato: 15. september 2026

Sag: 24/13102-10

Sagsbehandler: /AKS

Right to Repair

**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**

Hvis din vaskemaskine, køleskabet eller mobiltelefonen går i stykker, så har du nu ret til at få det repareret.

ERHVERVSMINISTERIET

Det tænker du måske, du hele tiden har haft.

Men lov om reparation af varer fra august 2026 betyder, at du har ret til at få repareret bestemte typer af varer, selvom reklamationsfristen er udløbet, og selvom det er din egen skyld, at produktet er gået i stykker.

Den nye lov er en følge af nye regler fra EU.

Reglerne er indført af hensyn til miljøet, og de skal fremme en adfærd, hvor vi ikke bare smider ting ud og køber nye, når de gamle går i stykker. Det er en smule teknisk at forstå de nye regler, så jeg har fået besøg af vores forbrugerjuridiske chef, Susanne Aamann, som skal hjælpe mig med at forklare, hvad det hele egentlig går ud på.

Velkommen, Susanne.

- Tak skal du have.

Nå, Susanne, du må hellere smøge ærmerne op, for nu skal vi sammen forklare, hvad den her nye lov betyder for forbrugerne. Kan du ikke starte med helt overordnet at fortælle, hvad *Right to repair* – eller Retten til reparation - handler om?

- Jo. Det kan jeg godt. Reglerne, de trådte i kraft i september 2026, og de giver fabrikanter pligt til at reparere en vare for dig som forbruger, hvis den ikke længere fungerer, som den skal, for eksempel på grund af slid.
De her regler, de gælder kun bestemte varegrupper, og fabrikanten kan kræve en rimelig pris for at reparere varen for dig. Størrelsen af en rimelig pris, den vil afhænge af den konkrete situation.

Nu siger du en gruppe af bestemte produkter. Hvad kan det for eksempel være?

- Jamen, det gælder primært elektroniske produkter og produkter til hjemmet. Altså man kan sige produkter, som man sætter i en stikkontakt.
Og Europa-Kommissionen kan løbende beslutte, at flere varegrupper skal føjes til listen, og det vil så også automatisk gælde i Danmark.
Man kan se den fulde liste for de her produkter, som er omfattet på hjemmesiden forbrug.dk, men det gælder blandt andet vaskemaskiner, tørretumblere, opvaskemaskiner, køle-fryseapparater, støvsugere og mobiltelefoner.

Det vil altså sige sådan nogle husholdnings - store husholdningsmaskiner - hårde hvidevarer.

- Præcis. Ja.

Og så mobiltelefoner, siger du?

- Ja. Også mobiltelefoner og trådløse telefoner og tablets.

Og så er der også noget med el-løbehjul, el-cykler.

- Ja, det er også omfattet.

Så det er altså nogle specifikke ting, som man kan se på den her liste, men det er alt sammen sådan noget elektronisk udstyr på den ene eller den anden måde, som skal kunne sættes i en stikkontakt og findes i den almindelige husholdning.

- Lige præcis. Men hvis man vil være sikker på, om ens produkt er omfattet, så skal man altså gå ind og kigge på den her liste.

Men har jeg ikke altid haft mulighed for at få repareret et produkt, så længe jeg bare selv har betalt for det egentlig – altså...?

- Jo, men har du nu også det? For hvad nu, hvis de reparatører, du er gået til, ikke har villet reparere varen? De nye regler betyder, at du altid kan gå til fabrikanten for at få repareret varen. I øvrig gælder retten til reparation – altså de nye regler – uden for købelovens regler om mangler. Det handler altså ikke om, at du har købt et produkt med fejl, men om at produktet er gået i stykker, f.eks. pga. slid eller forkert brug.

Okay. Det vil sige, hvis jeg selv er kommet til at ødelægge den?

- Lige præcis, ja.

Hvis jeg har forstået det korrekt, så har der altså altid været en reklamationsret. Den giver mig da også sådan nogle rettigheder i forhold til reparationer. Eller blander jeg noget sammen nu?

- Nej, det er helt rigtigt. Altså vi har i mange år haft den her reklamationsret, men det her det er noget andet. Reklamationsretten den gælder kun fejl og mangler, der var til stede eller hvor årsagen, den var til stede, da man købte produktet. Nu får du ret til at få repareret dit produkt, øh hvis du selv har været skyld i, at det er gået i stykker. For eksempel på grund af slid eller hvis du har brugt produktet forkert.

Okay. Så det her det er noget helt nyt.

- Ja, det er noget helt nyt.

Hvad indebærer den her pligt som fabrikkerne nu får?

- Det betyder at fabrikanten skal tilbyde at reparere varen. Og så er der en række krav til fabrikanten, som skal sikre, at reparationen også er mulig i den periode, hvor reparationspligten den gælder.

Har fabrikanten altid pligt til at reparere varen, uanset hvor meget jeg har ødelagt den?

- Altså, fabrikanten kan godt afvise at reparere et produkt, hvis reparation er helt umuligt.

Men egentlig er den her ret omfattende, den her pligt?

- Ja, det er den.

Vil det sige, at jeg kan komme med en skærm til min PC, som jeg har købt i 1998, og så forlange at få repareret den?

- Nej, det kan du nok ikke. Og det skyldes blandt andet, at fabrikanten kun har pligt til at tilbyde reparation af produktet i en bestemt årrække. Præcis hvor længe, det er nærmere defineret i reglerne, og det er ikke ens for alle produkter.

Okay. Du nævnte, at fabrikkerne gerne må tage sig betalt for reparationen, og det kan jo altså godt lyde som om, det så bare bliver enormt dyrt at være forbruger...

- Jamen, reparationen skal udføres gratis eller til det, man kalder en rimelig pris. Og derudover så skal reparationen udføres inden for en rimelig tid efter at fabrikanten fysisk er kommet i besiddelse af varen, har modtaget varen eller har fået adgang til varen af forbrugeren. Fabrikanten kan vælge at låne dig en erstatningsvare gratis eller mod et rimeligt gebyr, mens reparationen den pågår. Det er sådan, at når du har henvendt dig til den erhvervsdrivende, så har den erhvervsdrivende pligt til inden for en rimelig tid at oplyse dig om vilkårene for den her reparation. Og det er så blandt andet om, hvordan vil reparationen blive foretaget, hvem skal udføre den her reparation, hvad koster reparationen, og hvor lang tid regner man med, at den her reparation vil tage.

Men der kan vel godt være situationer, hvor en rimelig pris ikke er lige til at fastsætte på forhånd?

- Hvis prisen ikke med rimelighed kan beregnes på forhånd, så skal du oplyses en maksimal pris - og hvordan prisen vil blive beregnet.

Og det betyder, jeg vil altså kunne nå at sige, ah, så meget vil jeg simpelt hen ikke betale for det her. Den er trods alt otte år gammel eller...

- ... ja, så kan det ikke svare sig at betale, hvad det ville koste at reparere varen, hvis det for eksempel er et meget gammelt produkt.

Det er noget med, jeg også kan få de her oplysninger på sådan en ret overskuelig måde, så jeg ikke skal stå og diskutere priser?

- Altså med reglerne følger sådan et fælles europæisk reparationsoplysningsskema, som den erhvervsdrivende kan vælge at give dig oplysningerne på. Og det her skema, det gør det altså lettere for dig at sammenligne tilbud og forstå vilkårene for reparationen. Så hvis den erhvervsdrivende vælger at lade en reparatør udføre reparationen, så er reparatøren bundet af de oplysninger om reparationen, som fremgår af det her skema.

Kan den erhvervsdrivende ændre på den her pris?

- Oplysningerne i skemaet er bindende i 30 kalenderdage fra det tidspunkt, du får dem udleveret. Det betyder, at du i 30 kalenderdage kan acceptere tilbuddet om reparation på de vilkår, der fremgår af skemaet. Du og reparatøren kan da også aftale en længere gyldighedsperiode.

Men jeg kan ikke sådan bare sige, ej jeg venter lige et par måneder og ser hvordan...?

- Nej, der er den her frist på det.

Men så bliver jeg også nødt til at spørge, hvad er en rimelig pris?

- Det er et godt spørgsmål, og det afhænger af den konkrete situation og af, hvilke nødvendige omkostninger fabrikanten vil have til den her reparation...

Det er sådan noget med at skaffe reservedele og sådan noget.

- Ja, lige præcis. Altså det er jo meget forskelligt, hvad det vil koste at reparere en vare.

Du nævnte tidligere, at øh fabrikanten godt kan vælge at låne mig en erstatningsvare, mens min vare bliver repareret. Betyder det så for eksempel, at jeg ikke nødvendigvis behøver at undvære et køleskab eller min mobiltelefon?

- Ja, altså fabrikanten, det er rigtig forstået, kan godt vælge at låne dig en erstatningsvare, enten gratis eller mod et rimeligt gebyr, mens den her reparation pågår.

Men det er ikke noget, han er forpligtet til?

- Nej.

Nu har du sagt fabrikanten en hel del gange, men hvem skal jeg egentlig kontakte, hvis jeg nu har et produkt, som er gået i stykker?

- Ja, jeg skal prøve at forklare det. Det er som udgangspunkt varens fabrikant, som er forpligtet til at reparere den her vare, eller stille reservedele til rådighed efter anmodning for dig som forbruger. Der er dog nogle undtagelser:
Hvis fabrikanten er etableret udenfor EU, så er det fabrikantens bemyndigede repræsentant i EU, der har pligten til at reparere.
Hvis der ikke så er sådan en repræsentant i EU, så er det importøren af varen.
Hvis der heller ikke er en importør, så skal varens distributør opfylde reparationsforpligtelsen.

Det er godt nok mange forskellige led, der er tale om her, hvad. Men skal de selv reparere den, eller må de godt få andre til det?

- Den erhvervsdrivende, der har reparationsforpligtelsen, kan lade en reparatør udføre den her reparation. Det betyder, at du kan blive henvist til en reparatør, men det er stadigvæk den erhvervsdrivende, der har ansvaret for, at reparationen bliver udført i henhold til reglerne.

Kan du give et konkret eksempel på, hvordan det her det kunne se ud?

- Jamen, jeg kan prøve. Hvis du for eksempel har en smartphone, som er gået i stykker, og det er en virksomhed i USA, der er fabrikanten, altså en virksomhed etableret udenfor EU, så er det i stedet en eventuelt bemyndiget repræsentant for den her amerikanske virksomhed, der har ansvaret for at få din smartphone repareret. Hvis den amerikanske virksomhed ikke har sådan en repræsentant, så er det den virksomhed, så som har importeret din smartphone til Danmark øh som har den her reparationsforpligtelse. Og hvis der heller ikke findes sådan en, så er det Elgiganten eller Power eller måske et tredje sted, hvor du har købt den her mobiltelefon, som har reparationsforpligtelsen.

Kan jeg bruge de her regler, hvis nu køleskabet eller for eksempel min computer på mit kontor, altså i min virksomhed går i stykker?

- Øh, nej, det kan du ikke. Den her ret til at få en vare repareret, den gælder kun, når du handler som forbruger. Og du er forbruger, når du - hovedsageligt som privatperson - køber en vare af en erhvervsdrivende til privatbrug. Og det vil sige, retten gælder heller ikke varer, som du skal bruge til dit erhverv eller dit arbejde. Det er en betingelse, at varen bruges af dig som privatperson og til almindeligt forbrug.

Okay. Vi skal lige se lidt på de her regler fra oven, for hvorfor er det egentlig, vi skal have de her nye regler? Altså, nu sagde jeg miljøhensyn, men det er sådan lidt...

- Ja, men det er faktisk baggrunden for de her regler. Øh, blandt andet at det kan være dårligt for miljøet, hvis vi bare smider alle vores ting ud, når de går i stykker. Så med forslaget her har man blandt andet ønsket at fremme det, man kalder cirkulær økonomi. Og de her nye regler, som stammer fra EU, det er en del af EU's målsætning om klimaneutralitet i 2050.

Så det er simpelthen et forsøg på at være fremsynet her.

- Lige præcis.

Så på den måde så skulle min vaskemaskine eller mobiltelefon gerne holde i endnu flere år, eller hvad?

- Ja, altså det betyder jo i hvert fald, at du ikke behøver at fare ud og købe en ny vaskemaskine eller fryser, hvis den du har går i stykker, men godt stadig kan repareres. Det vil sige, at dine el-produkter gerne skulle kunne få en længere levetid, så de ikke bare bliver skiftet ud, hvis der er problemer med dem.

Hvad er fordelene ved det?

- Jamen, fordelene er, at der gerne skulle genereres mindre affald, fordi varerne holder længere i de enkelte hjem, og derfor går der også længere tid, før de skal kasseres. Samtidig skal der jo så også produceres færre maskiner af den ene eller den anden slags, fordi der går længere tid imellem, at forbrugerne køber nye.

Hvis vi skal prøve at tale sådan et reparationsforløb igennem så. For eksempel så siger vi, at mit køleskab det går i stykker. Det er seks år gammelt, men nu er der bøv! med at få det til at køle ordentligt. Hvad skal jeg så gøre?

- Ja, først og fremmest så skal du skriftligt eller mundtligt henvende dig til en reparatør. Hvis det er vanskeligt at finde en reparatør, så kan du altid henvende sig til den erhvervsdrivende, der har reparationspligten.

Kan jeg ikke bare gå ned i butikken, hvor jeg har købt den? Altså, det vil da være det mest naturlige at gå derhen.

- Typisk vil det ikke være den butik, hvor du har købt varen, der skal stå for reparationen, fordi pligten som udgangspunkt ligger hos fabrikanten. Det er sådan, at i 2027 så ventes EU-kommissionen at etablere en online platform, som kan hjælpe dig med at finde en reparatør til din opgave.

Åh, det lyder godt, for det lyder som lidt en jungle at skulle finde rundt i det her.

- Det er det også.

Hvad så, hvis ham der skal reparere det her køleskab, han siger, det vil jeg ikke.

- Jamen, han kan godt afvise og at reparere varen, hvis det er umuligt at gøre det, men så må han i stedet for godt tilbyde dig en anden istandsat vare. Altså et andet brugt, istandsat køleskab.

Okay. Men hvad så hvis han alligevel nægter?

- Jamen det er sådan, det er Forbrugerombudsmanden, der overordnet fører tilsyn med, om de erhvervsdrivende generelt efterlever de her forpligtelser i loven. Men Forbrugerombudsmanden behandler ikke enkelte klagesager i forhold til den her lov. Der har man så mulighed for at klage til det offentlige forbrugerklagesystem først ved mæglingsteamet for forbrugerklager og eventuelt efterfølgende til forbrugerklagenævnet.

Det bliver spændende at se, hvordan de her nye regler de bliver modtaget, og om vi så om nogle år kan se, at der kommer mindre affald efter at varerne gerne skulle have fået noget længere levetid. Mange, mange tak for besøget, Susanne.

- Selv tak.

Hvis du som forbruger, der lytter med, har flere ting, du godt kunne tænke dig at blive klogere på, så kan du finde flere episoder af vores podcast Råd til forbrug, der hvor du plejer at lytte til podcast.